

Sygn. akt V Ca 451/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO Adam Simoni (spr.)
Sędzia:	SSO Barbara Chłędowska
Sędzia:	SSO Małgorzata Mazur
Protokolant:	Tomasz Kluz

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2014r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa H. Z.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie XIII Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w S.

z dnia 14 października 2013 r. sygn. akt XIII C 49/13

oddala apelację.

Sygn. akt V Ca 451/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 lipca 2014r.

Wyrokiem z dnia 14 października 2013r., sygn. akt XIII C 49/13, Sąd Rejonowy w Rzeszowie XIII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w S. zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. na rzecz powódki H. Z. kwotę 7.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2012r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia (pkt I), ustalił odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku z dnia 31 grudnia 2009r., które mogą ujawnić się u powódki w przyszłości (pkt II), nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rzeszowie kwotę

380,33 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była zwolniona oraz brakującego wynagrodzenia biegłego (pkt III), zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt IV).

Sąd Rejonowy, w wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego ustalił, że w dniu 31 grudnia 2009r. powódka H. Z. idąc drogą gminną z miejscowości G. do miejscowości G., trasą wiodącą w kierunku W. przez schody, pośliznęła się i upadła. Schody były w złym stanie technicznym, który ponadto zamaskowany był nieuprzątniętym, ubitym i niczym nieposypanym śniegiem. W dniu 2 stycznia 2010r. powódka udała się do lekarza. Ustalono też, że w dniu 31 grudnia 2008r. Gmina S. zawarła z Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. w S. umowę o mechaniczne odśnieżanie ulic i chodników, posypywanie piaskiem i bieżące zwalczanie gołoledzi na powierzchni ulic oraz dróg gminnych. Pismem z dnia 11 lutego 2010r. powódka poinformowała pozwanego ubezpieczyciela o zdarzeniu z dnia 31 grudnia 2009r., opisała upadek ze schodów jako bardzo bolesny i tragiczny w skutkach, zwróciła się również o wypłatę zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Decyzją z dnia 19 kwietnia 2011r. pozwany po rozpatrzeniu wniesionych przez powódkę roszczeń o odszkodowanie za szkodę zgłoszoną w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Gminy S. zawiadomił powódkę, że odszkodowanie jej nie przysługuje. Dalej Sąd Rejonowy ustalił, iż powódka na skutek upadku z własnej wysokości doznała stłuczenia lewego barku, stłuczenia z dystorsją okolicy łędźwiowo-krzyżowej. Po urazie powódka zgłosiła się na Izbę Przyjęć Szpitala (...) w S.. Dalsze leczenie kontynuowała w Poradni Chirurgicznej oraz Rehabilitacyjnej w S.. Leczenie zakończono w lipcu 2010r. Przebieg leczenia, lokalizacja urazu i okoliczności mu towarzyszące podawane w wywiadzie potwierdzają związek przyczynowy skutków urazu z podawanym mechanizmem jego powstania. Dolegliwości bólowe w zakresie lewego barku i kręgosłupa łędźwiowo-krzyżowego biegły ocenił na 3 stopnie w skali (...) (10-ciestopniowej) przez okres dwóch miesięcy, a następnie na 2 punkty w skali (...) do chwili obecnej. Rokowania co do stanu zdrowia powódki na przyszłość są pomyślne. Obecnie prezentuje niewielki deficyt odwiedzenia czynnego barku wynikający z niewydolności mięśniowej, a nie z uszkodzeń strukturalnych stawu. Powyższe dobrze rokuje stopniową remisję objawów i powrót do stanu zdrowia sprzed urazu. Powódka od stycznia 2010r. do 30 czerwca 2010r. przebywała na zwolnieniu lekarskim. Pismem z dnia 28 czerwca 2010r. (...) Usługowa Spółdzielnia (...) w R. z dniem 3 lipca 2010r. wypowiedziała powódce umowę o pracę z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, zaś jako przyczynę wypowiedzenia podała długotrwałe i powtarzające się nieobecności powodujące zakłócenia w organizacji pracy w spółdzielni.

Czyniąc powyższe ustalenia Sąd Rejonowy oparł się na dowodach z dokumentów, z opinii biegłego ortopedy traumatologa, z zeznań świadka oraz powódki.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. W sprawie bezspornym było, iż Gmina S. była ubezpieczona u pozwanego w zakresie odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia oraz zarządzania nieruchomościami. Bezspornym także było, iż schody, na których upadła powódka znajdują w ciągu drogi gminnej, położonej na terenie gminy S.. Sąd Rejonowy przyjął, że za zdarzenie z dnia 31 grudnia 2009r. Gmina S. odpowiada na zasadzie winy (art. 415 k.c.). Wina ubezpieczonego polegała na tym, iż stopnie schodów, na których upadła powódka były wyszczerbione, nierówne, a biorąc pod uwagę fakt, iż są one strome powinny być utrzymane w dobrym stanie technicznym. Obowiązek dbania o dobry stan techniczny przedmiotowych schodów spoczywa na Gminie S. jako zarządcy nieruchomości. Dotyczy to zwłaszcza okresu zimowego, tj. okresu, w którym miał miejsce wypadek powódki. Jak ustalono na podstawie opinii sporządzonej przez biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii powódka na skutek upadku z własnej wysokości doznała stłuczenia lewego barku, stłuczenia z dystorsją okolicy łędźwiowo-krzyżowej. Przebieg leczenia, lokalizacja urazu i okoliczności mu towarzyszące podawane w wywiadzie potwierdzają związek przyczynowy skutków urazu z podawanym mechanizmem jego powstania. Dlatego też powódce przysługuje roszczenie z art. 445 § 1 k.c. o wypłatę stosownego zadośćuczynienia pieniężnego. Określając wysokość zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę rozmiar obrażeń i dolegliwości bólowych, utrzymujących się u powódki do chwili obecnej. Zdaniem Sądu Rejonowego adekwatną sumą zadośćuczynienia pieniężnego dla powódki jest kwota 7.000 zł. Sąd miał także na uwadze, że wypadek przyczynił się do utraty pracy przez powódkę. Odsetki od kwoty zadośćuczynienia Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu od dnia jego doręczenia pozwanemu, gdyż roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia powódka zgłosiła pozwanemu przed wytoczeniem powództwa, a pozwany odmówił zapłaty

żądaney kwoty. Na podstawie art. 189 k.p.c. Sąd ustalił odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku z dnia 31 grudnia 2009r., które mogą ujawnić się u powódki w przyszłości. Sąd uznał, że pomimo iż rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia powódki są pomyślne, to jednak nie można wykluczyć negatywnych skutków, które mogą wystąpić w przyszłości.

Pozwany ubezpieczyciel wniósł apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Zaskarżonemu orzeczeniu pozwany zarzucił naruszenie:

- art. 429 k.c. poprzez błędną wykładnię tego przepisu oraz jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że ubezpieczona Gmina S. nie zwolniła się od odpowiedzialności za szkodę w postaci obrażeń ciała, jakich doznała powódka w wyniku wypadku z dnia 31 grudnia 2009r. w sytuacji, gdy na podstawie umowy z dnia 31 grudnia 2008r. Gmina S. powierzyła zimowe utrzymanie chodników i ulic (...) z o.o. w S., tj. przedsiębiorcy zawodowo zajmującemu się tego typu usługami, a zatem wykazana została przesłanka egzoneracyjna wynikająca z tego przepisu;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny z pominięciem istotnej części materiału, tj. umowy z dnia 31 grudnia 2008r., w wyniku której Gmina S. powierzyła zimowe utrzymanie chodników i ulic (...) z o.o. w S.;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia przez Sąd, tj. brak w uzasadnieniu odniesienia do zawartej umowy z dnia 31 grudnia 2008r., w wyniku której Gmina S. powierzyła zimowe utrzymanie chodników i ulic (...) Sp. z o.o., a tym samym uniemożliwienie odczytania motywów rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie pozwala na stwierdzenie, iż przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia Sąd I instancji nie dopuścił się uchybień zarzucanych przez stronę pozwaną w apelacji. Sąd Rejonowy należycie zebrał materiał dowodowy i dokonał prawidłowej jego oceny, jak również poczynił zgodne z jego treścią ustalenia.

Istotą ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest wejście ubezpieczyciela na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w sytuację prawną ubezpieczającego, w zakresie ponoszonej przez niego odpowiedzialności odszkodowawczej. Z chwilą wyrządzenia szkody przez ubezpieczającego powstaje sui generis trójstronny stosunek prawny łączący sprawcę szkody (ubezpieczającego), zakład ubezpieczeń oraz poszkodowanego. Z tego względu odszkodowanie ustalane jest według ogólnych zasad prawa cywilnego.

Prawidłowo Sąd I instancji przyjął, że odpowiedzialność ubezpieczonej Gminy S. w przedmiotowej sprawie ukształtowana została na zasadzie winy (art. 415 k.c.). Stopnie schodów, na których doszło do upadku powódki były w złym stanie technicznym, co zostało w sposób niebudzący wątpliwości ustalone przez Sąd I instancji przede wszystkim zgromadzonym materiałem dowodowym w postaci dokumentacji fotograficznej. Obowiązek utrzymania schodów znajdujących się w ciągu drogi gminnej w należyтым stanie technicznym spoczywał na Gminie S. jako zarządcy nieruchomości. Z obowiązku tego Gmina S. się nie wywiązała. Powierzenie zimowego utrzymania chodników i ulic profesjonalnej firmie (umowa Gminy S. z Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. w S. z dnia 31 grudnia 2008r.) zwalnia od odpowiedzialności za błąd profesjonalisty, ale nie za własne zaniedbania Gminy. Prawidłowo Sąd Rejonowy przyjął, że w przedmiotowej sprawie art. 429 k.c. nie ma zastosowania, a odpowiedzialność za zdarzenie ponosi Gmina S.. To ona bowiem nie wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku utrzymania schodów w należyтым stanie technicznym.

Jak ustalono do upadku powódki doszło po tym jak stanęła ona na wyszczerbionym schodku, a mankamentu tego powódka nie dostrzegła ze względu na zalegający na nim śnieg. Odpowiedzialność za zdarzenie ponosi zatem Gmina S. na podstawie art. 415 k.c., czyli za własny zawiniony czyn polegający na braku utrzymania traktu drożnego w należyтым stanie technicznym.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c. Ocenie dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy nie można zarzucić przekroczenia granic swobody wyznaczonej ramami proceduralnymi, regułami logicznego rozumowania i zasadami doświadczenia życiowego. Zauważyć należy, iż powszechnie w orzecznictwie utrwalił się pogląd, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, a co za tym idzie, korzystnej dla niego oceny materiału dowodowego. Swobodna ocena dowodów dokonywana jest przez przyzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych, ale powinna także uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 1999r., II UKN 685/98, OSNP 2000/17/655). Pozwany, w ramach zarzutów apelacji, przeciwstawia ustaleniom poczynionym przez Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy, z uwzględnieniem zasad orzekania, własne twierdzenia, które stanowią jedynie polemikę ze słusznie i właściwie przeprowadzoną oceną dowodów w sprawie i dokonanych w oparciu o nie ustaleń. W okolicznościach przedmiotowej sprawy, biorąc pod uwagę zły stan techniczny schodów znajdujących się w ciągu drogi gminnej, słusznie Sąd I instancji uznał, że za szkodę powstałą u powódki odpowiada na zasadzie winy Gmina S., zaś łącząca Gminę S. z Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. w S. umowa o zimowe utrzymanie chodników i ulic nie ma znaczenia, jakie chciałby jej przypisać pozwany, tj. nie stanowi przesłanki egzoneracyjnej wynikającej z art. 429 k.c.

Sąd Okręgowy nie dopatrył się również naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie Sądu Rejonowego zawiera wszelkie elementy wymienione w w/w przepisie tj. wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Jako podstawę prawną odpowiedzialności Gminy S. za zdarzenie z dnia 31 grudnia 2009r. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał art. 415 k.c.

Mając powyższe na uwadze, uznając orzeczenie Sądu Rejonowego za prawidłowe, Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanego na podstawie art. 385 k.p.c.